

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 9Co/396/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1314217606
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 10. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Magdaléna Floreková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2015:1314217606.2

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v právnej veci navrhovateľky: A.. R. R., L. L., Y. XX/A, zastúpená JUDr. Miroslavom Kučerom, advokátom, Bratislava, Krajinská 30, proti odporcovi: A.. E. R., L. L., Y. XX/A, J. L. L., K. X, zastúpený JUDr. Veronikou Kozovou, advokátkou, Bratislava, Záhradnícka 7, o vylúčení odporcu z užívania bytu, na odvolanie odporcu proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava III zo dňa 16. 4. 2015 č.k. 17C 138/2014 - 82, v pomere hlasov 3 : 0, takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti, týkajúcej sa výroku o trovách konania z m e ň u j e tak, že navrhovateľke náhradu trov konania n e p r i z n á v a.
Navrhovateľke náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

odôvodnenie:

Uvedeným uznesením súd prvého stupňa zastavil konanie o návrhu navrhovateľky, ktorým sa voči odporcovi domáhala vylúčenia odporcu z užívania bytu, podľa § 96 ods. 1 O.s.p., na základe späťvzatia návrhu navrhovateľkou ešte pred otvorením pojednávania. O trovách konania rozhodol súd prvého stupňa podľa § 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p., tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Uvedené uznesenie napadol v zákonnej lehote odvolaním odporca; jeho odvolanie smerovalo proti výroku o trovách konania; odporca navrhoval v napadnutej časti uznesenie súdu zmeniť tak, že mu odvolací súd prizná náhradu trov právneho zastúpenia v sume 350,84 €, prípadne, aby v napadnutej časti uznesenie prvostupňového súdu zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. V odvolaní odporca poukazoval na to, že navrhovateľka vzala svoj návrh späť v deň, kedy od odporcu prevzala kľúče prostredníctvom súdu, ktoré dovtedy odmietala prevziať. Odporca argumentoval tým, že nezavdal príčinu k sporu, ale bola to práve navrhovateľka, ktorá vyvolala tento zbytočný spor, lebo podala návrh viac ako mesiac po faktickom odsťahovaní sa odporcu z bytu, pričom hneď vymenila aj zámok. Trovy právneho zastúpenia v sume 350,84 €, ktoré odporca uplatňoval, pozostávali z odmeny za tri úkony právnej služby : 1/ prevzatie a príprava zastúpenia dňa 22. 9. 2014 v sume 115,36 €, 2/ odvolanie proti predbežnému opatreniu zo dňa 22. 9. 2014 v sume 115,36 €, 3/ účasť na pojednávaní dňa 16. 4. 2015 v sume 120,12 €. O trovách konania navrhoval rozhodnúť podľa ust. § 142 ods. 2 O.s.p.

Na odvolanie odporcu sa navrhovateľka nevyjadrila.

Odvolací súd preskúmal vec v napadnutom rozsahu podľa § 212 ods. 1 O.s.p. (vo výroku o trovách konania), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a dospel k nasledovanému záveru.

Ako vyplýva z obsahu spisového materiálu, návrhom na začatie konania, doručeným súdu prvého stupňa dňa 25. 7. 2014 voči odporcovi domáhala jeho vylúčenia z užívania trojizbového bytu na Y.K. XX/A Y. L., s tým, že odporca je povinný do tohto bytu nevstupovať, čo odôvodňovala odporcovým agresívnym správaním. Zároveň s návrhom na začatie konania podala navrhovateľka aj návrh na nariadenie predbežného opatrenia, ktorým sa domáhala vylúčenia odporcu z užívania trojizbového bytu na Y. XX/A Y. L., s tým, že odporca je povinný do tohto bytu nevstupovať, a to až do právoplatného

rozhodnutia vo veci samej; nariadenie predbežného opatrenia požadovala z dôvodu potreby dočasne upraviť pomery medzi účastníkmi.

Súd prvého stupňa svojím uznesením zo dňa 29. 7. 2014 č.k. 17C 138/2014 - 20 návrhu navrhovateľky na nariadenie predbežného opatrenia vyhovel a uložil odporcovi povinnosť zdržať sa vstupu a užívania predmetného bytu, až do právoplatného skončenia konania vo veci samej. Na odvolanie odporcu Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací predmetné uznesenie prvostupňového súdu ako vecne správne potvrdil (uznesenie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 12. 11. 2014 č.k. 14Co 784/2014 - 62). Na pojednávaní pred súdom prvého stupňa v danej veci dňa 16. 4. 2015 ešte pred jeho otvorením prevzala navrhovateľka od odporcu dva kľúče od vchodu bytového domu v mieste trvalého bydliska navrhovateľky; odporca zároveň uviedol, že nemá záujem do toho bytu viac vstúpiť. Následne navrhovateľka do zápisnice uviedla, že návrh berie späť.

Podľa § 146 ods. 1 písm.c/ O.s.p. žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie bolo zastavené.

Podľa § 146 ods. 2 O.s.p. ak niektorý z účastníkov zaviniť, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy. Ak sa však pre správanie odporcu vzal späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne, je povinný uhradiť trovy konania odporca.

Keď súd zastavuje konanie, musí sa pri rozhodovaní o trovách konania zaoberať otázkou, či niektorý z účastníkov zaviniť, že konanie muselo byť zastavené. Zavinenie pritom posudzuje čisto z procesného hľadiska (t.j. podľa procesného výsledku). V tých prípadoch, kedy zastavenie konania zaviniť účastník, súd prizná ostatným účastníkom (druhej strane) náhradu trov konania, ktoré účelne vynaložili na uplatnenie alebo bránenie svojho práva.

Ust. § 146 ods. 1 písm.c/ O.s.p. sa týka prípadov, keď neplatí zásada zodpovednosti za výsledok konania.

Naopak, ust. § 146 ods. 2 O.s.p. vyžaduje zodpovednosť za zavinenie toho účastníka, ktorého procesný úkon mal za následok zastavenie konania, pričom druhá veta tohto ustanovenia je výnimkou z použitia § 146 ods. 2 vety prvej.

Ak je dôvodom zastavenia konania späťvzatie návrhu, platí, že navrhovateľ nezaviniť zastavenie konania, ak vzal späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne, pre správanie odporcu; je tomu tak napr. vtedy, keď odporca po začatí konania zaplatil navrhovateľovi uplatňovanú pohľadávku alebo s ním uzavrel dohodu a pod. v súdnej právnej veci to znamená, že ak má správanie, ktoré spôsobilo zastavenie konania, ísť na ťarchu navrhovateľky (ako navrhuje odporca), musí ísť z procesného hľadiska o takú situáciu, kedy sa odporca nezachoval v intenciách žalobného návrhu (petitu), t.j. nenastala situácia, kedy by bola požiadavka navrhovateľky splnená neskorším správaním sa (konaním) odporcu, bez toho, aby súd v prejednávanej právnej veci rozhodol meritórne. V takýchto prípadoch má odporca právo, aby mu navrhovateľka nahradila trovy, ktoré účelne vynaložil na bránenie svojho práva.

Len v prípade, keď nie je daný dôvod na postup podľa ods. 2 § 146, platí, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, ktoré bolo zastavené (§ 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p.).

V danej veci súd prvého stupňa zastavil konanie na základe späťvzatie návrhu zo strany navrhovateľky voči odporcovi po tom, ako odporca navrhovateľke prostredníctvom súdu odovzdal kľúče od vchodových dverí bytového domu v mieste trvalého bydliska navrhovateľky. Stalo sa tak v čase, kedy bolo účinné predbežné opatrenie, ktoré bolo nariadené na návrh navrhovateľky, ktorým súd uložil odporcovi povinnosť zdržať sa vstupu a užívania trojizbového bytu na Y. XX/A Y. L. (miesto trvalého bydliska navrhovateľky). Vyhovením návrhu na nariadenie predbežného opatrenia voči odporcovi a následným odovzdaním kľúčov od vchodových dverí bytového domu odporcom navrhovateľke sa návrh navrhovateľky na začatie konania stal bezpredmetným; správanie odporcu v podstate naplnilo cieľ, ktorý navrhovateľka sledovala iniciovaním tohto súdneho konania. Vychádzajúc z tohto hľadiska potom odvolací súd vyhodnotil vec pri posudzovaní otázky, ktorému z účastníkov vznikol nárok na náhradu trov konania tak, že tento nárok vznikol navrhovateľke, a preto po správosti mal byť podľa názoru odvolacieho súdu odporca na základe ust. § 146 ods. 2 druhá veta O.s.p. zaviazaný povinnosťou zaplatiť navrhovateľke trovy konania.

Pokiaľ teda súd prvého stupňa svoje rozhodnutie o trovách konania oprel o ust. § 146 ods. 1 písm.c/ O.s.p., vec nesprávne právne posúdil, keď svoje rozhodnutie o trovách konania mal založiť na ust. § 146 ods. 2 druhá veta O.s.p.

Napriek tomu odvolací súd navrhovateľke náhradu trov (prvostupňového) konania podľa § 146 ods. 2 druhá veta O.s.p. nepriznal, a to z dôvodu zásady zákazu reformácie in peius, z hľadiska ktorej je významné, že navrhovateľka - ktorej by inak prináležala náhrada trov konania - odvolanie proti uzneseniu súdu prvého stupňa vo výroku o trovách konania nepodala.

Bolo už uvedené, že v občianskom súdnom konaní platí zásada zákazu reformácie in peius. Táto zásada znamená, že súd nie je oprávnený spôsobiť zmenu procesného postavenia určitého účastníka k horšiemu. Tento zákaz sa vzťahuje ako na prvostupňové, tak i odvolacie konanie. Má to za následok, že odvolací súd je prvostupňovým rozhodnutím, ktoré založilo určité procesné postavenie účastníka, v istom zmysle viazaný. Rozhodnutie nižšieho stupňa sa v zmysle tejto zásady stáva záväzným pre odvolací súd v tom zmysle, že odvolací súd je povinný vziať pôvodné prvostupňové rozhodnutie za základ svojho rozhodnutia, pokiaľ by náprava pochybení prvostupňového súdu musela mať za následok zhoršenie procesného postavenia odvolateľa, za predpokladu, že druhá strana v procese odvolanie nepodala. Odvolací súd teda nemôže zmeniť rozhodnutie v neprospech účastníka, ktorý odvolanie podal, v prospech toho účastníka, ktorý odvolanie nepodal. V súdnej právnej veci v časti týkajúcej sa trov konania, by navrhovateľke po správnom prínáležala náhrada trov konania, avšak vzhľadom na zákaz reformácie in peius, odvolací súd nemohol navrhovateľke (ktorá odvolaním uznesenie nenapadla) priznať náhradu trov konania (uhradený súdny poplatok za návrh) na základe odvolania odporcu, a rozhodnúť tak v jeho neprospech.

Odvolací súd z uvedených dôvodov napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa zmenil podľa § 220 O.s.p., z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia (nesprávna aplikácia ust. § 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p.), s tým, že napriek zmene rozhodnutia súdu prvého stupňa v napadnutej časti odvolací súd nemohol navrhovateľke priznať náhradu trov (prvostupňového) konania vzhľadom na uplatnenie zásady zákazu reformácie in peius.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p. V odvolacom konaní bola úspešná navrhovateľka, ktorá si ale náhradu trov odvolacieho konania neuplatňovala a keďže súd môže náhradu trov priznať len na návrh (§ 151 ods. 1 O.s.p.), pričom takýto návrh navrhovateľka neučinila, odvolací súd jej náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.